

De Re Militari LXXXIV

От Руслан Трад, Александър Стоянов и Венцислав Божев

БРОЙ 84 | 15 ФЕВРУАРИ – 1 МАРТ 2018

DE RE MILITARI

Журнал за конфликтите в Леванта и Магреб

Автори: Руслан Трад, Александър Стоянов, Венцислав Божев

Място на издаване: София, България

Дата на издаване: 1.3.2018

Сайт на авторите:

www.ruslantrad.com, www.historyofwars.net

Сайт на журнала:

www.remilitari.wordpress.com

Facebook страници:

<https://www.facebook.com/hystoryofwars>

<https://www.facebook.com/intidar.blog.and.news>

<https://www.facebook.com/deremilitari>

Контакти:

ruslantrad@gmail.com

klubvoennaistoria@gmail.com

v.bozhev90@gmail.com

За заявки за изготвяне на детайлни карти: klubvoennaistoria@gmail.com

ISSN 2367-9476

АВТОРИТЕ

РУСЛАН ТРАД

Журналист на свободна практика с фокус върху Близък изток и Северна Африка. Създател на първия български блог за Близък изток, Intidar, както и на организацията Форум за арабска култура. Водил е лекции за политически движения и процеси в Близкия изток в аудитории на Софийски университет, Нов български университет, Червената къща и Дипломатически институт към МВнР. Пътува често в Близкия изток, като публикува репортажи от Ливан, Югоизточна Турция, Тунис, Ирак и Сирия, а през 2014 заснема филм в Иракски Кюрдистан на фронтовите линии с „Ислямска държава“.

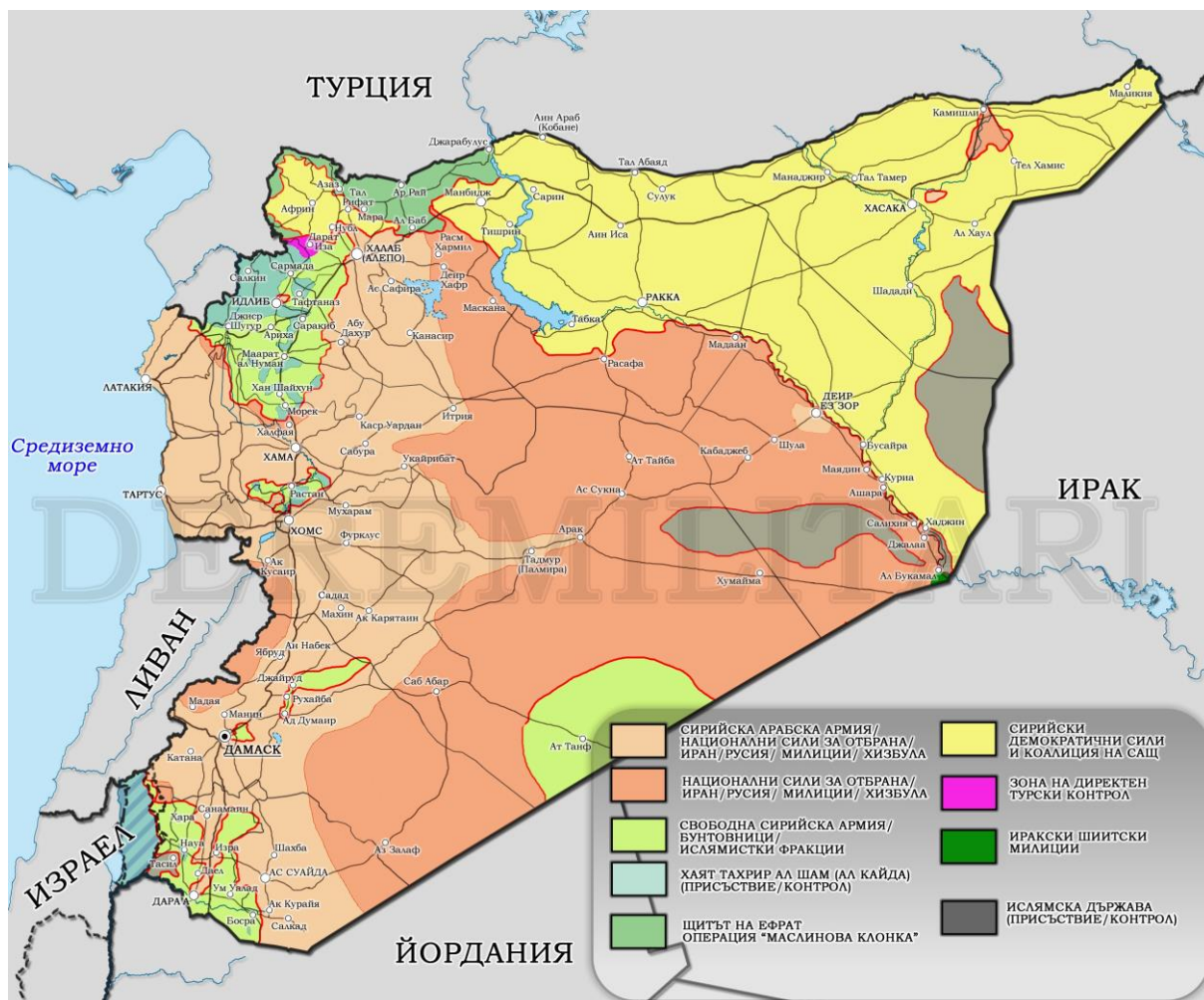
АЛЕКСАНДЪР СТОЯНОВ

Историк и журналист, доктор, а преди това и *magister cum laude* от Лайденския университет в Нидерландия. Отговорен редактор и създател на списание “Военна История” и съосновател на “Клуб Военна История”. Автор на множество публикации, посветени на различни проблеми от военната и политическата история на Европа и Близкия Изток. Автор на единствените подробни карти на български език, проследяващи конфликтите в Сирия, Ирак, Либия, Йемен, Нигерия, Афганистан и Сомалия.

ВЕНЦИСЛАВ БОЖЕВ

Политолог и експерт в областта на международните отношения с богат опит в анализа на европейските политически процеси, както и на динамиката на отношенията в Близкия изток и постсъветското пространство. Автор на множество материали и академични текстове по въпросната тематика. Участник в международни изследователски проекти и теренни проучвания в Близкия изток.

СИТУАЦИЯТА В СИРИЯ

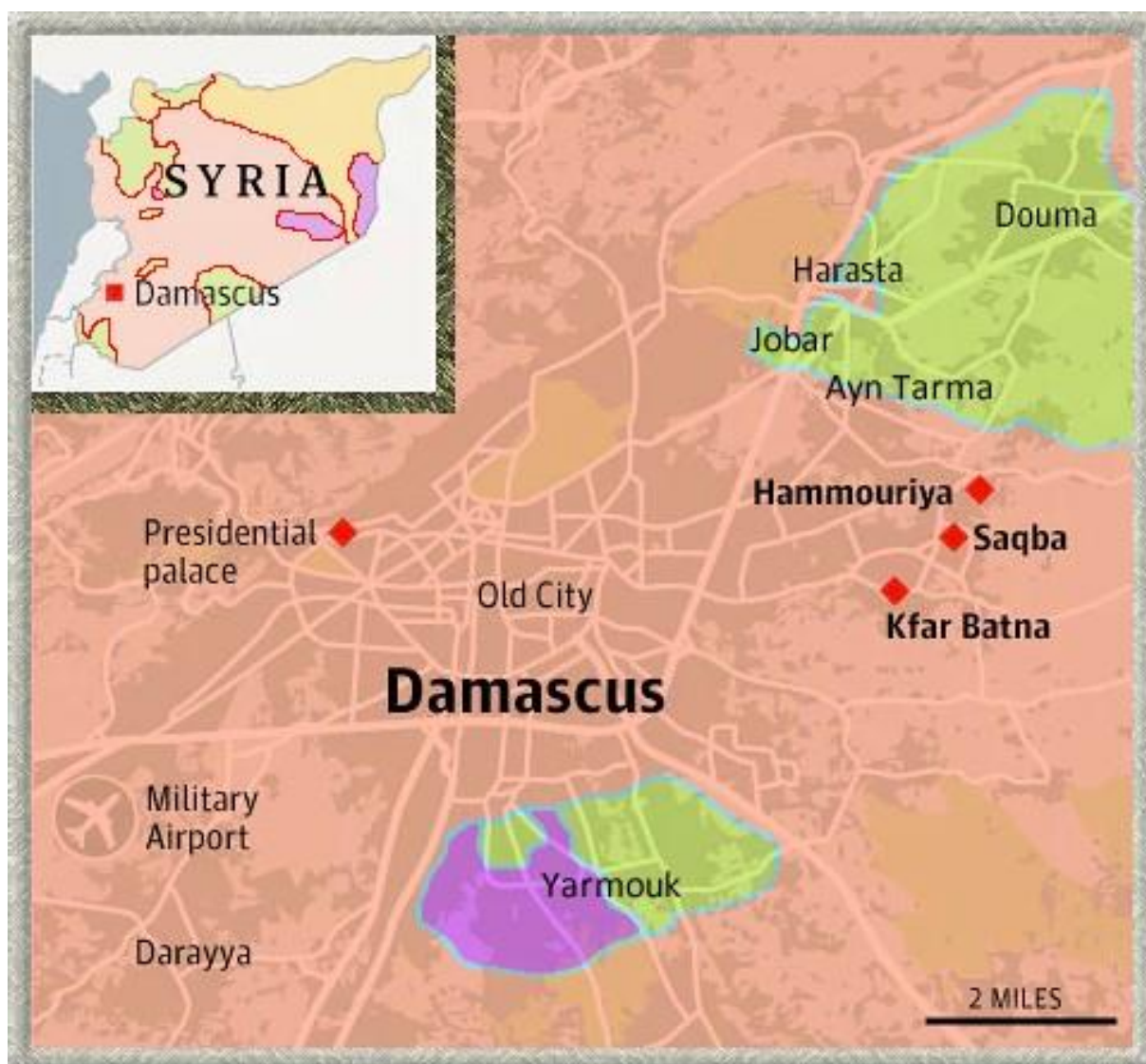
ИЗТОЧНА ГУТА

В края на февруари, след няколко поредни руски отлагания на гласуването, Съветът за сигурност на ООН прие резолюция за спиране на огъня в Сирия и специално за района Гута за 30-дневен срок.

Резолюцията беше предложена, след като за няколко дни сирийски и руски удари причиниха смъртта на 500 души в предградията на Дамаск, които са обсадени от близо пет години. Най-малко 16 цивилни пък загинаха в централните части на Дамаск в следствие на бунтовнически обстрел.

Само часове след гласуването, в 8:30 сутринта, сирийските правителствени сили започнаха масивна офанзива срещу бунтовническите позиции. Настъплението започна в две основни направления: западно в района на Хараста, Джобар и Арбин и източно през Ал Нашабия.

До края на денят сирийската армия и нейните съюзници успяха с цената на много усилия да овладеят кръстопътя при Тал Фарзат, свързващ Ал Нашабия с вътрешността на Източна Гута. По този начин реално те почти напълно изолираха Ал Нашабия от останалите селища, намиращи се под бунтовнически контрол.

В зелено: бунтовници; в червено: сирийско правителство; в лилаво ИД. Единствено териториите на ИД в Южен Дамаск не са бомбардирани.

На север от там офанзивата нямаше този успех като отрядите на Джайш ал-Ислам успяха да отблъснат атаката, пленявайки двама войници и един танк.

Офанзивата се води от елитната милиция на “Тигрите”, които са подкрепени от части на Републиканската гвардия, 14-та пехотна дивизия, както и 42-а бригада от 4-та бронирана дивизия на брата на президента, Махер Асад. С поддържащи функции участие имат и фракции от Националните сили за отбрана (НСО). Общата численост на атакуващите сили е между 10 000 и 15 000 души, разчитащи на въздушната поддръжка от сирийските и руските военновъздушни сили.

Срещу тях оперират по всяка вероятност между 3000 и 5000 бойци от Файлак ал-Рахман (Свободна сирийска армия), Джайш ал-Ислам и Ахрар ал-Шам. Не е ясно дали Хаят Тахрир ал-Шам все още имат присъствие в Гута, след като бяха прогонени от бунтовници през последната година. През последните две години тези групировки бяха вплетени в борба за контрол над територията на Източна Гута. Правителствената офанзива, обаче, вероятно ще ги принуди да потърсят някаква форма на сътрудничество.

На **26 февруари** имаше няколко бомбардировки, които бяха извършени над Арбин, Дума и Ал Шифония.

Междувременно, от руското министерство на отбраната обявиха 5-часово хуманитарно примирие, което би трябвало да влезе в сила от 09:00 на следващия ден до 14:00 ч.

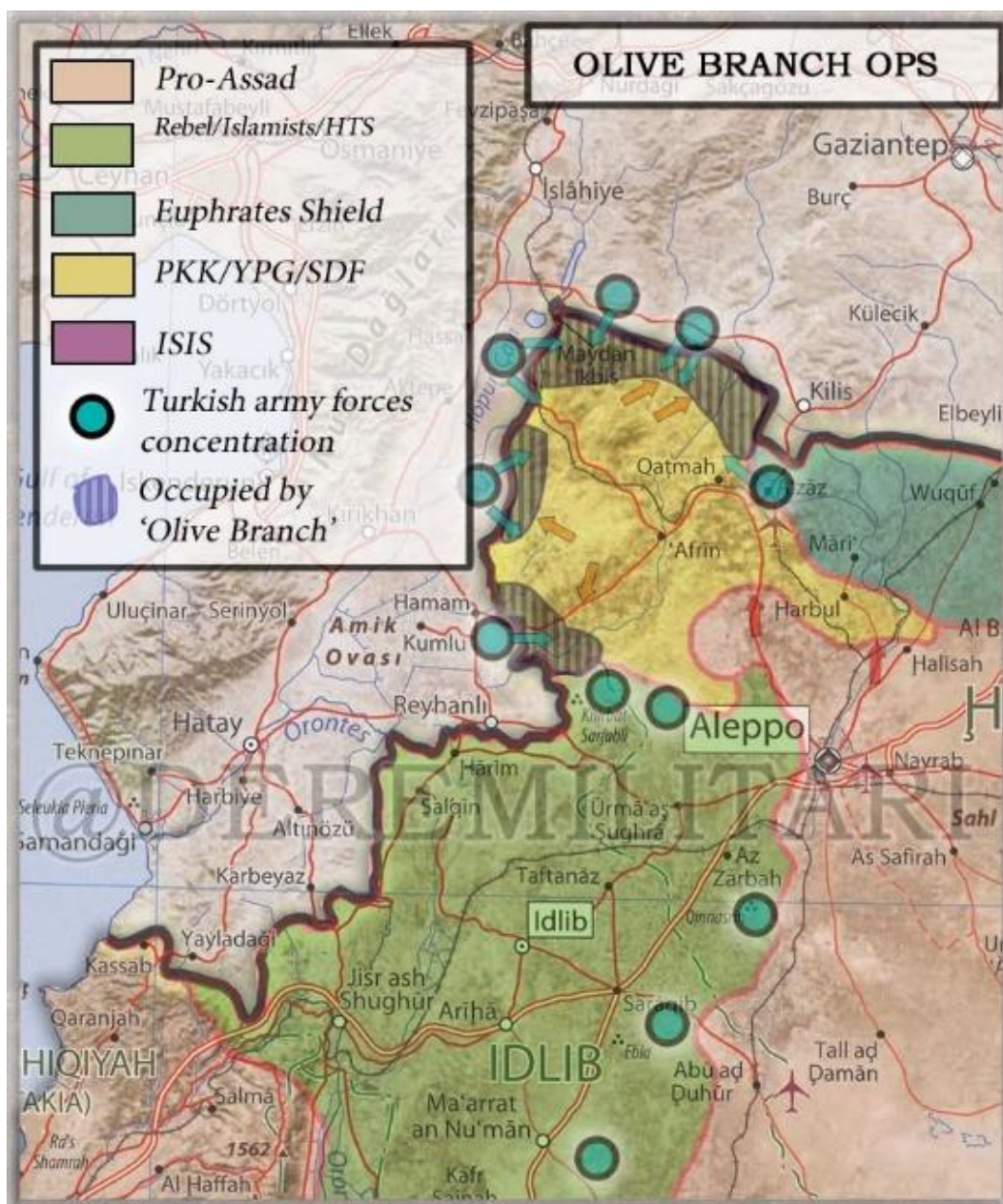
На **27 февруари** хуманитарното примирие бе прекъснато два часа след своето начало след въздушни удари над Гута. Бунтовниците и правителствените сили взаимно се обстрелваха с артилерия, а до обяд бяха извършени най-малко 32 въздушни удара над територията на Източна Гута. Поне един граждански загина след бунтовнически обстрел над централната част на Дамаск в района на Барзе.

До края на деня и след приключването на примирието проправителствените сили и руските ВВС извършиха над 200 артилерийски и въздушни удара, причинявайки смъртта на седем граждани.

На 28 февруари части на “Тигрите” успяха да овладеят напълно Хауаш ал-Дауария, изтласквайки напълно бойците на Джайш ал-Ислам от селището, както и от намиращото се в близост поделение за противовъздушна отбрана.

ОПЕРАЦИЯ „МАСЛИНОВА КЛОНКА“

Турската армия и нейните съюзници от Свободната сирийска армия (ССА) продължиха и през тази седмица своята операция срещу Сирийските демократични сили (SDF), действащи в кантона Африн. Основният акцент на бойните действия е концентриран в западната и югозападната част на региона около градовете Ражо, Шейх ал-Хадит и Жандарис. Три седмици след началото на операция “Маслинова клонка”, протурските сили съумяха да наложат контрол над 8% от територията на Африн, 27 селища, както и редица стратегически възвишения.

Прогресивно се увеличават и загубите в жива сила в следствие на бойните действия. Според данни на Сирийската обсерватория за човешки права, турската армия е загубила общо 37 войници, докато жертвите на нейните сирийски бунтовническо-ислямистки съюзници се равняват на 194 души. От другата страна, жертвите на Сирийските демократични сили (предимно YPG) достигат до 189, включително трима доброволци от Холандия, Испания и Франция.

До този момент, в следствие на турски въздушни бомбардировки и артилерийски обстрел, са загинали общо 94 цивилни граждани от курдски, арменски и арабски произход. От турска страна са ясни четири цивилни жертви след курдски ракетен обстрел срещу град Килис.

На **18 февруари**, след курдска инициатива, командването на Сирийските демократични сили и сирийското правителство започнаха преговори за изпращане на правителствени войски на територията на Африн. Идеята е те да бъдат разположени в контактната зона между подкрепените от Турция бунтовници и курдите за да бъде пресечено настъплението към вътрешността на Африн.

Междувременно, части от Националната армия и бригадата Хамза (и двете от състава на ССА) завладяха три селища, южно от Ражо. В хода на сраженията са загинали петима бойци от YPG, а един е бил пленен.

И на **19 февруари** продължиха преговорите между курдското командване и правителствената армия, като посредник между двете страни се яви Русия. Основна пречка пред постигането на споразумение бяха въпроси свързани с присъствието на YPG в района, както и относно начините на администрация на Африн.

И докато протичаха безуспешните опити за договорка, турската армия и ССА увеличиха осезаемо своя натиск, за да могат да заемат максимално добри позиции преди пристигането на сирийски правителствени войски. На юг от Жандарис те завзеха четири селища по границата с провинция Идлиб. В северния сектор около Булбул също бе наложен контрол над четири села, а още по на изток

от там - в района на язовир 17-ти март - YPG бяха изтласкани от Мерсева, Зайтана, Араб Виран и Ширан.

На **20 февруари** проправителствен конвой на подкрепена от Иран шиитска милиция Лиуа ал Бакир навлезе на територията на Африн през град Нубул. Малко по-късно конвойът бе бомбардиран от турска артилерия, но в крайна сметка успя да пристигне в столицата на кантона съгласно споразумението с курдите.

На **21 февруари** силите на Свободната сирийска армия овладяха селищата Кара Баба и Кирбет Силуки в района на Ражо. По този начин те практически наложиха почти пълен контрол над западната граница между Турция и Африн. Изключение прави единствено хълмистата местност около Шейх Хадид.

В същото време на територията на Африн навлезе втори конвой от проправителствени бойци. Те заеха позиции в Жандарис с цел да бъде прекъснато турското настъпление срещу града.

На **22 февруари** пореден (трети) проправителствен конвой навлезе на територията на кантона Африн. Неговото преминаване бе охранявано от чеченска военна полиция. Присъствието на руски войници очевидно е с цел да бъде предотвратена евентуална турска атака срещу конвоя и ясно подсказва каква е ролята на Москва в споразумението между курдите и сирийското правителство.

Междувременно, като част от същото споразумение, силите на YPG (Сирийски демократични сили) се изтеглиха изцяло от северната част на град Алепо, предоставяйки на правителството кварталите Шейх Максуд и Бустан ал-Баша. По непотвърдена информация, град Тал Рифат също ще бъде предаден на сирийската армия.

И докато всичко това се случваше, протурските сили продължиха своя засилен натиск, овладявайки поредица от села северно от Шейх ал-Хадид, както и в района на Булбул и Жандарис.

На **24 февруари**, пет седмици след началото на операция "Маслинова клонка", подкрепените от турската армия сирийски бунтовници съумяха да овладеят почти 20% от територията на кантона Африн, включително 66 селища.

Основният акцент на бойните действия е концентриран в западната и югозападната част на региона, където протурските сили достигнаха до градовете Ражо и Жандарис. Въпреки присъствието на проправителствени милиции в региона, бунтовниците ускориха темпото на своята офанзива, като в рамките на една седмица те практически удвоиха завзетата от тях територия.

Прогресивно се увеличават и загубите в жива сила в следствие на бойните действия. Според данни на Сирийската обсерватория за човешки права, турската армия е загубила общо 40 войници, докато жертвите на нейните сирийски бунтовническо-ислямистки съюзници се равняват на 259 души. Жертвите на Сирийските демократични сили (предимно YPG) достигат до 243, включително трима доброволци от Холандия, Испания и Франция.

На **25 февруари** протурските сили завзеха градчето Майдан Екбис, както и селата Бендерлик и Кусани в северозападната част на Африн по границата с Турция.

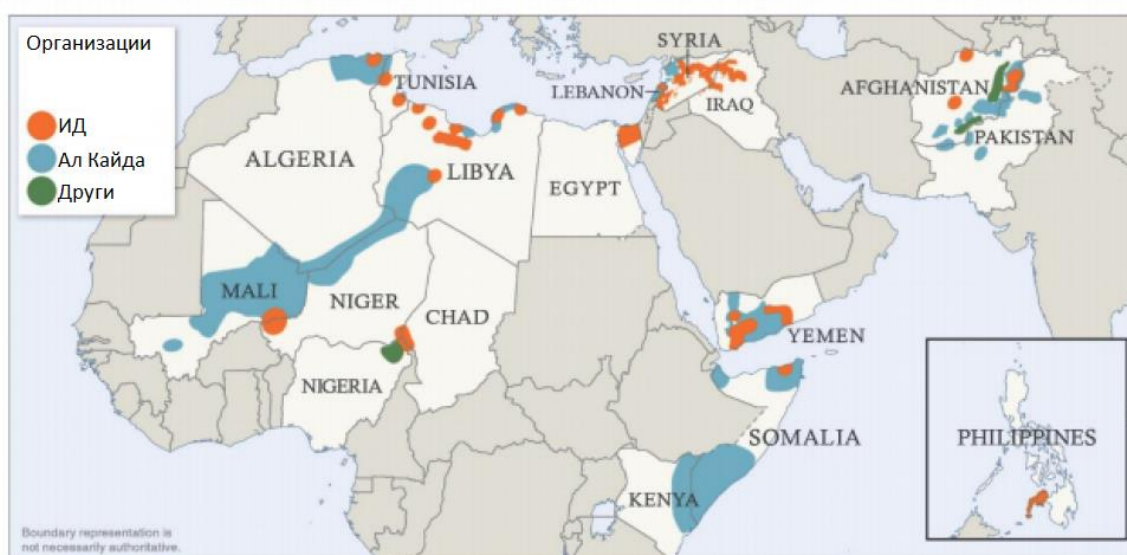
На **26 февруари**, части на Свободната сирийска армия достигнаха до Шейх ал-Хадид. По този начин протурските сили реално наложиха пълен контрол над граничната зона между Африн и Турция.

Това съвпадна с информацията за новопристигнали подкрепления от турски специални части, специализирани за водене на операции в градски условия. По всичко изглежда, че в най-скоро време би могло да се очаква директна атака срещу Жанадрис, Шейх ал-Хадид и Ражо.

ИСЛЯМСКА ДЪРЖАВА ПУСКА КОРЕНИ В АФРИКА И АЗИЯ

На 27 февруари, Държавният департамент на САЩ обяви седем организации, които са свързани с Ислямска държава. Ако се вземат предвид детайлите около тези групи, ще се видим още веднъж, че джихадистите са далеч от унищожаване и всъщност разпростират дейността си към Египет, Бангладеш, Филипините, Сомалия, Тунис и Западна Африка.

Райони на действие на терористични организации (към края на 2017)

Картата показва районите, в които има засилено присъствие и активност на ИД, Ал Кайда и други групи (талибаните и Боко Харам, например). Данни: ODNI

БАНГЛАДЕШ

На 1 юли 2016 година, джихадисти убиват 22 души в столицата Дака. Амак, пропагандната медия на ИД, пуска съобщение, с което организацията поема отговорност за тази и няколко други нападения, включително срещу западни туристи и хуманитарни работници.

Извършители са местни бойци, които формират Ислямска държава в Бангладеш. Те се вричат във вярност на Абу Бакр ал Багдади още през 2014 година – няколко седмици, след като ИД обявяват своя „халифат“. След като загуби територии в Ирак и Сирия, ИД насочва вниманието си към Централна Азия и Афганистан, а също и Бангладеш, откъдето биха могли да извършват нападения в Индия.

ЕГИПЕТ

Ислямска държава разполага с много способни бойци в Египет и по-специално на полуостров Синай, откъдето извършват многобройни нападения както върху военни обекти, така и срещу туристически места и храмове.

В своите пропагандни издания, включително „Румия“, което наследи „Дабик“ като основно списание, издавано от ИД, организацията често обръща внимание на дейността си в Египет. Смята се, че именно Египет е един от основните фокуси на ИД след Сирия и Ирак, като от египетска територия, ИД могат да прехвърлят хора в Либия.

ФИЛИПИНИ

Както често сме обръщали внимание в Де Ре Милитари, след отстъплението в Сирия и Ирак, Ислямска държава се насочва видимо към Централна Азия и Югоизточна Азия. Такъв пример са Филипините, където до съвсем скоро джихадистите и местни сподвижници бяха окупирали град Марави, а над 200 000 души трябваше да избягат в бежански лагери. Държавният департамент предприема особени действия срещу групата Мауте.

Мауте носи името на двамата братя Абдуллах и Омар Мауте, които основават организацията. Първоначално те оперират в средите на Ислямски освободителен фронт, но отказват да приемат сделката, предложена от филипинските власти и се отцепват.

Именно Мауте помагат на Ислямска държава да навлязат във Филипините и техни членове предлагат помощ за установяване на местен клон на ИД. По този начин Мауте станаха основна част от

Ислямска държава на Филипините и основни организатори на нахлуването в Марави.

СОМАЛИЯ

Държавният департамент вкара както Ислямска държава в Сомалия, така и един от нейните лидери, Махад Муалим, в „черния списък“. Другият лидер на групата в Сомалия, Абдикадр Мумин, е вкаран в списъка още през 2016 година. Той отговаря за снабдяването на ИД в Сомалия с оръжия през Йемен.

Знае се, че както Ал Кайда, така и Ал Шабаб застанаха срещу Абу Бакр ал Багдади и заедно координираха действията си срещу Ислямска държава, но това не попречи все пак ИД да получат видимост и в Сомалия.

Ал Шабаб имат доста повече сили от ИД, но лидерите на ИД в Сомалия продължават да промотират каузата на „халифата“.

Според данните, местния клон на ИД е формиран през октомври 2015 година, когато Мумин се врича във вярност на Абу Бакр ал Багдади. Те поемат отговорност за атака през май 2017 година срещу полицейски пункт в Северна Сомалия, която оставя 5 убити, а 12 са ранени. През февруари 2017 също има атака – този път в Village Hotel в Пунтланд, където се събират чужди граждани. При атаката загинаха 4 души.

ТУНИС

Организацията Джунд ал Хилафа Тунисия (Войници на халифата в Тунис) е малка група, но съставена от лоялни бойци на Ислямска държава, която наскоро беше вкарана в „черния списък“ на САЩ.

Местният клон на ИД е формиран през 2014 година. Те поемат отговорност за атаки срещу цивилни и военни обекти, включително през 2015 и юни 2016. Последното изявление на организацията посочва, че ще продължат активността си и ще атакуват политици в страната.

ЗАПАДНА АФРИКА

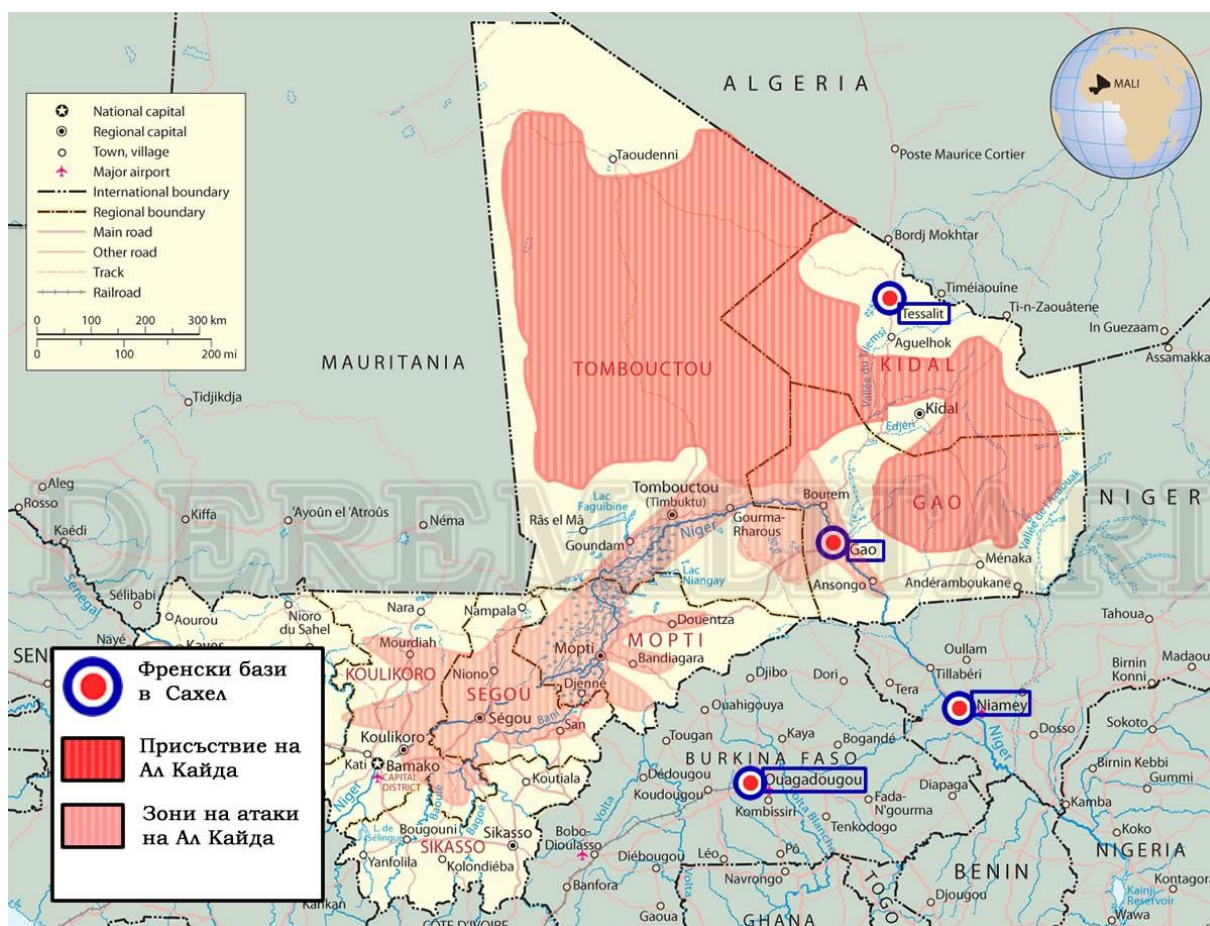
През март 2015 година, Ислямска държава обяви, че нигерийската организация Боко Харам ще се присъедини към „халифата“. Тогава лидерът на Боко Харам – Абу Бакр Шекау – се вриче във вярност и организацията му вече се казва Ислямска държава в Западна Африка.

Година по-късно, през 2016 лидерството се разцепва, след като ИД решава да назначи нов лидер на Боко Харам – Абу Мусаб ал Барнауи, а Шекау се отцепва.

Ал Барнауи е син на основателя на Боко Харам, Мохамад Юсуф и бивш говорител на организацията. Самият той беше вкаран в „черния списък“ на САЩ заради извършването на многобройни атаки в Нигерия и района на езерото Чад.

ФРЕНСКИТЕ СИЛИ ПРОДЪЛЖАВАТ ДА ДАВАТ ЖЕРТВИ В МАЛИ

На 21 февруари двама френски войници бяха убити, а трети беше ранен при взрив на импровизирано взривно устройство в близост до тяхното превозно средство. Атаката е станала в района на Ин Делиман, Гао.

Френски военни източници съобщиха, че войниците са извършвали патрул между градовете Менака и Ансонго, когато са били атакувани. Този район, който е в близост до Буркина Фасо и Нигер, напоследък е арена на сблъсъци между малийските сили и джихадисти близки до Ал Кайда. Съвсем наскоро Франция реши да увеличи натиска върху радикалните групи в района.

От началото на френската операция Бархан през 2014 година, 12 френски войници са били убити в Мали.

Ин Делиман, където е станала последната атака от 21 февруари, е място, известно с подобни нападения. На 12 януари там беше извършена самоубийствена атака срещу френски войници. В района оперират бойци както от Ислямска държава в Сахара, така и на Ал Кайда.

Преди по-малко от една седмица, 20 джихадисти бяха убити при френска атака в близост до границата с Алжир. в тази операция френските части извършиха три различни нападения, координирани с въздушни удари в близост до град Бугеса в Мали и Тинзауатен в Алжир.

Няколко дни след тази операция, френските сили влязоха в сражения с бойци на Ал Кайда в Уади Егаргар в близост до Тесалин, Кидал. Тогава загинаха най-малко 5 бойци, а по-късно Ал Кайда извърши атака върху френска база в близост до Тесалит.

Въпреки операциите на Франция, страните от G5 и частите на ООН в Мали, Ал Кайда разширява влиянието си. Те имат възможност за извършване на операции в Мали и като цяло в Западна Африка. Насилието се прехвърли в Буркина Фасо, като от началото на 2018 година, Ал Кайда носи отговорност за 39 атаки в Мали и Буркина Фасо.